

यदि तपाईंको पानीमा ब्याक्टेरियाहरू फेला परेका थिए, तपाईंको इनार मर्मत गरिएको थियो (पम्प फेरिएकोसहित), तपाईंले नयाँ इनार जडान गर्नुभएको थियो वा तपाईंको पानीको प्रणालीमा हाइड्रोजन सल्फाइड (सडेको अण्डा) को जस्तो गन्ध छ भने आफ्नो इनारलाई कीटाणुरहित गर्न यी चरणहरूको पालना गर्नुहोस्।

तपाईंले आफ्नो इनारलाई कीटाणुरहित गर्नुअघि

हेरेर आफ्नो इनार तथा पानी प्रणालीको निरीक्षण गर्नुहोस् र आवश्यक पर्ने मर्मत गर्नुहोस्।

- तपाईंको इनारको वरिपरि ब्याक्टेरियाबाट दूषित गराउने कुनै पनि स्रोतहरू छन् कि भनेर खोज्नुहोस् र आवश्यक मर्मत गर्नुहोस्, जस्तै कि चुहिएको ठाउँ, इट्टा वा दुङ्गाका बीचमा मसला नराखेको ठाउँ, चुहावट, खुकुलो ढक्कन वा च्यातिएका भेन्ट स्क्रिनहरू।

स्रोत निर्धारण गर्नमा मद्दत गर्नका लागि नाइट्रेट र क्लोराइडको परीक्षण गर्ने बारेमा विचार गर्नुहोस्।

- सेप्टिक प्रणाली वा नजिकैको फार्म प्रदूषणको स्रोत हुन सक्छ।

आफ्नो इनारको गहिराइ र डाइमेन्सन (लम्बाइ-चौडाइ) पत्ता लगाउनुहोस्।

3 देखि 5 दिनसम्म टिक्नेगरी पर्याप्त पानी तान्नुहोस्।

- पिउन, खाना पकाउन, खानेकुरा पखाल्न, दाँत माइन् वा बरफ वा बच्चाको फर्मुला बनाउन प्रयोग हुने कुनै पनि पानीलाई एक मिनेटसम्म उमाल्नुहोस्। तपाईंले अर्को सुरक्षित स्रोतबाट पनि पानी लिन वा किन्न सक्नुहुन्छ। **ध्यान दिनुपर्ने कुरा:** उमालेको पानीले तपाईंको इनारमा रहेको नाइट्रेट जस्ता अन्य प्रदूषकहरूलाई एकत्रित गर्न सक्छ। यदि तपाईंलाई पानीमा अन्य प्रदूषकहरू छैनन् भन्ने थाहा छ भने मात्र पानी उमाल्नुहोस्।

यदि पानी बादल जस्तो देखिन्छ वा थिग्रिएको पदार्थले भरिएको छ भने आफ्नो प्रणालीलाई फ्लश (पानीलाई बगाउने) गर्नुहोस्।

- बाहिरी स्पिगट (धारो) खोल्नुहोस् र इनारको लगभग एक भोल्युम पानी फ्लश गर्नुहोस्। सुख्खा इनारमा पम्प नचलाउन होसियार हुनुहोस् जसले गर्दा यसमा क्षति पुग्न सक्छ र तपाईंको पानी दूषित हुन सक्छ।

तपाईंको इनारलाई कीटाणुरहित गर्न चरणबद्ध मार्गनिर्देशन

तपाईंले आफ्नो इनारमा सिधै क्लोरीन ब्लीच हाल्नुहुनेछ। त्यसपछि, क्लोरीनयुक्त पानी तपाईंको घरको प्लम्बिङ र धाराहरूमा जानेछ।

1. वाटर सफ्टनर वा रिभर्स ओस्मोसिस एकाइहरू जस्ता कुनै पनि पानी उपचार उपकरणहरू अलग गर्नुहोस् वा तिनीहरूमा नजानेगरी बनाउनुहोस् किनकि ब्लीचले तिनीहरूमा क्षति पुऱ्याउन सक्छ। तपाईंले निर्माताको निर्देशनहरूअनुसार यी यन्त्रहरूलाई छुट्टै कीटाणुरहित गर्न आवश्यक पर्नेछ।
2. आवश्यक सामग्रीहरू जम्मा गर्नुहोस्: रबरको पन्जा, आँखा सुरक्षा, कुनै सुगन्ध वा योजकहरू नथपिएको घरेलु क्लोरीन ब्लीच, 5-ग्यालनको बाल्टिन, सानो ब्रश, गार्डन होज (बगैँचा प्रयोग गरिने पाइप) र नान्ने कप। **तपाईंले ब्लीचको प्रयोग गरेको समयमा रबरको पन्जा र आँखा सुरक्षा सामग्री सधैं लगाउनुहोस्।**

3. बच्चा तथा घरपालुवा जनावरहरूलाई काम गरिरहेको क्षेत्रबाट र विशेषगरी ब्लीच तथा क्लोरिनयुक्त पानीबाट टाढा राख्नुहोस् । पम्पको पावर (बिजुली) बन्द गर्नुहोस् ।
4. इनारको ढक्कन हटाउनुहोस् । कुनै पनि तारहरू खुला छन् कि भनेर निरीक्षण गर्नुहोस् र कुनै भएमा ठिक गर्नुहोस् । तपाईंले पम्पको पावर फेरि खोल्न सक्नुहुन्छ तर तारहरू नभिजाउनुहोस् ।
5. बाल्टीमा आधा ग्यालन पानीमा 1 कप ब्लीच मिसाउनुहोस् । स्क्रब ब्रसको प्रयोग गरेर इनारको ढक्कन र किनारहरूलाई राम्रोसँग सफा गर्न यो पानीको प्रयोग गर्नुहोस् । त्यो पानीलाई तपाईंको सेप्टिक प्रणाली र कुनै पनि नालाहरूबाट टाढा फाल्नुहोस् ।
6. HealthVermont.gov/water/disinfection (अंग्रेजीमा लिङ्क) मा भएको क्लोरीन क्याल्कुलेटरको प्रयोग गरेर आवश्यक ब्लीचको मात्राको हिसाब गर्नुहोस् वा मानक 6 इन्च व्यासको ड्रिल गरिएको इनारको प्रत्येक 10 फिट गहिराइका लागि लगभग ½ कप ब्लीच प्रयोग गर्नुहोस् वा खनिएका इनारका लागि 25 ग्यालन पानी भण्डारणका लागि 1 कप ब्लीच प्रयोग गर्नुहोस् । लक्ष्य भनेको पानीमा 100 देखि 200 पार्ट्स प्रति मिलियन (ppm) को क्लोरीन सघनता पुऱ्याउनु हो । तपाईंले आफ्नो इनारमा पानीको मात्रा अनुमान गर्ने तरिका वा तपाईंले प्रयोग गर्ने तरिकाले 100 देखि 200 ppm को बीचमा हल्का फरक सघनताहरू हुन सक्छ ।
7. ध्यानपूर्वक इनारमा ब्लीच खन्याउनुहोस् ।
8. ब्लीच मिसाउन र चलाउनका लागि इनारमा पानी मिसाउन गार्डन होज प्रयोग गर्नुहोस् । इनारको केसिड (आवरण) वा खनेको इनारको छेउमा पानी बगाउनुहोस् । कम्तीमा पनि 15 मिनेटदेखि 1 घण्टासम्म यसो गर्नुहोस् ।
9. इनारलाई पुनः सिल गर्नुहोस् र (लागू हुने भएमा) ग्यास्केट सजिलैसँग फुटिरहेको छ वा हराइरहेको छ भने नयाँ जडान गर्नुहोस् ।
10. इनारबाट सबैभन्दा टाढा रहेको आफ्नो घरभित्रको धारामा जानुहोस् र ब्लीचको गन्ध आउन नछोड्दासम्म चिसो पानीलाई बगेर जान दिनुहोस् । धारा बन्द गर्नुहोस्, त्यसपछि तातो पानीसँग पनि त्यसै गर्नुहोस् । यो चरणलाई सबै धारा, शावर तथा नुहाउने ठाउँ, शौचालय र बाहिरी स्पिगटहरूमा दोहोऱ्याउनुहोस् । तपाईंको धारामा कुनै पनि स्क्रिनहरू छन् भने हटाउनुहोस् किनभने धाराको प्वाल कीटाणुरहित गराउने प्रक्रियाको क्रममा भग्नावशेषले टालिन सक्छ ।
11. तपाईंको वाशर, डिशवाशर वा फ्रिजको पानीको फिल्ट्रेसन प्रणालीमा क्लोरिनयुक्त पानी चलाउनु अघि निर्माताका निर्देशनहरू जाँच गर्नुहोस् ।
12. क्लोरीनलाई तपाईंको प्रणाली कीटाणुरहित गर्न समय दिन क्लोरीनयुक्त पानीलाई कम्तीमा 8 घण्टासम्म, तर 12 घण्टाभन्दा बढी नहुने गरी प्लम्बिङमा छोड्नुहोस् ।
13. कम्तीमा पनि 8 घण्टापछि तपाईंले ब्लीचको गन्ध थाहा नपाउने भइसकेपश्चात् प्रणालीलाई फ्लश गर्नुहोस् । बाहिरी स्पिगटबाट सुरु गर्नुहोस् । गार्डन होज जोड्नुहोस् ताकि यो ग्राभेल गरिएको ड्राइभवे वा झाडीयुक्त क्षेत्रमा निस्कियोस् । तपाईंको सेप्टिक प्रणालीमा ठूलो मात्रामा क्लोरिनयुक्त पानी फ्लश गर्दा त्यसमा क्षति पुग्न सक्छ । तपाईंले पानीलाई पूर्ण प्रवाहभन्दा कममा चलाउन चाहन सक्नुहुन्छ वा इनारलाई रिचार्ज गर्न दिनका लागि आवधिक रूपमा धारो बन्द गर्न चाहन सक्नुहुन्छ ताकि यो सुख्खा नहोस् ।
14. ब्लीचको गन्ध आउन नछोडेसम्म तातो र चिसो दुवै धाराहरू चलाएर आफ्नो घर भित्रका धाराहरूबाट पानीलाई बगाउनुहोस् ।
15. आफ्ना धाराहरूमा कुनै पनि स्क्रिनहरू छन् भने हटाउनुहोस्, सफा गरेर पुनः हाल्नुहोस् किनभने तिनीहरू कीटाणुरहित गराउने प्रक्रियाको क्रममा भग्नावशेषले टालिन सक्छन् ।
16. क्लोरीनको गन्ध गएको 2 देखि 3 दिनपछि आफ्नो पानीको पुनः परीक्षण गराउनुहोस् । स्वास्थ्य विभागको प्रयोगशालाबाट ब्याक्टेरिया परीक्षण (किट ए) अर्डर गर्नुहोस् । नमूना सङ्कलन गर्नुअघि अल्कोहल र कपासको डल्लोले रगड्दै धारा सफा गर्नुहोस् ।
17. कुनै ब्याक्टेरिया पत्ता नलाग्दासम्म आफ्नो पानी उमालेर पिउने वा सुरक्षित स्रोतबाट पानी ल्याउने काम जारी राख्नुहोस् ।

थप जानकारी

- HealthVermont.gov/water/coliform-bacteria (अङ्ग्रेजीमा लिङ्क) मा जानुहोस्
- प्रश्नहरू छन् ? खानेपानी कार्यक्रमलाई 802-489-7339 मा फोन गर्नुहोस्